

ΠΥΡΡΕΙΟΣ ΝΙΚΗ ΓΙΑ ΟΜΠΑΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Έστω και με επτά ψήφους διαφορά το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών ψήφισε το αμφιλεγόμενο Νομοσχέδιο της κυβέρνησης Ομπάμα για το περιβάλλον, το οποίο θεωρείται από πολλούς η σημαντικότερη πολιτική πρωτοβουλία που έχει λάβει χώρα στην περιβαλλοντική ιστορία των ΗΠΑ.

Το νέο νομοσχέδιο για το περιβάλλον που ψηφίστηκε με οριακή πλειοψηφία (219 ψήφοι έναντι 212) φιλοδοξεί να μειώσει το ποσοστό εκλύσεως των εκπομπών ρύπων κατά 17% έως το 2020 και κατά 83% έως το 2050 σε σχέση με τα επίπεδα του 2005. Η κατάσταση στην μεγαλύτερη οικονομικά και βιομηχανικά χώρα του κόσμου είναι αυτή τη στιγμή απελπιστική.

Οι ΗΠΑ αυξάνουν κατά 1% κάθε χρόνο τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ενώ η συνολικά παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές μετά βίας φτάνει το 2,5%...

Η φιλοδοξία των Δημοκρατικών είναι ότι μέχρι το Νομοσχέδιο να ψηφιστεί και από την Γερουσία προκειμένου να γίνει Νόμος, **θα έχουν καταφέρει να περάσουν τα αυστηρότερα όρια εκπομπών ρύπων** στα οποία αντιτίθεται σημαντική μερίδα του Δημοκρατικού Κόμματος, το σύνολο των Ρεπουμπλικάνων, μία σειρά Πολιτειών και φυσικά η τεράστια πλειοψηφία των εταιριών «παραδοσιακών» μορφών ενέργειας και κυρίως του λιθάνθρακα.

Το σχέδιο επιβολής ορίων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου προβλέπει και την **ύπαρξη αγοράς ρύπων** για τις επιχειρήσεις, οι οποίες θα μπορούν να αγοράζουν –ανάλογα με τα αέρια που εκπέμπουν σε σύγκριση με τα επιτρεπτά όρια- από άλλες επιχειρήσεις ποσοστά εκπομπών, ουσιαστικά δηλαδή ένα πρόγραμμα ανταλλαγής δικαιωμάτων ρύπων.

Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι έως το 2020 **το 15% της συνολικά παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**. Το σημερινό ποσοστό για τη χώρα δεν ξεπερνά το 2,5%.

Παρόλα αυτά, **περισσότερες από 30 Πολιτείες έχουν ήδη θέσει φιλόδοξους στόχους για την απεξάρτησή τους από τις παραδοσιακές μορφές ενέργειας** και την αύξηση του ρόλου των ανανεώσιμων πηγών στην παραγωγή ενέργειάς. Κάποιες από αυτές μάλιστα θέτουν και πιο φιλόδοξους στόχους από το 15% της Ουάσινγκτον. **Ένα επιπλέον αισιόδοξο στοιχείο** είναι ότι τα τελευταία χρόνια και ιδίως τους τελευταίους μήνες μετά την έκρηξη της οικονομικής κρίσης, έχει αυξηθεί η κινητικότητα πολλών εταιριών στη χώρα για την παραγωγή αιολικών πάρκων και εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας.

Φωτό:Wikimedia

Εκτός των ανανεώσιμων πηγών για τις οποίες προβλέπεται ευνοϊκή νομοθεσία και χρηματοδότηση από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, το Νομοσχέδιο σύμφωνα με τους Δημοκρατικούς περιέχει **κίνητρα για την ανάπτυξη μονάδων πυρηνικής ενέργειας αλλά και τεχνολογιών «καθαρού άνθρακα».**

Οι Ρεπουμπλικάνοι αντίθετα επικρίνουν το σχέδιο ακριβώς για την απουσία τέτοιων κινήτρων στους συγκεκριμένους τομείς.

Αν και οι περισσότεροι ειδικοί και περιβαλλοντολόγοι **αξιολογούν θετικά** την προσπάθεια της νέας αμερικανικής κυβέρνησης, η οποία θεωρείται –ίσως όχι άδικα η σημαντικότερη νομοθετική πράξη για το περιβάλλον στην ιστορία της χώρας- **δεν είναι λίγοι αυτοί που θεωρούν πως το νέο μεγαλεπήβολο πρόγραμμα είναι πολύ λιγότερο «πράσινο» από ότι υποσχόταν στην αρχή.**

Τα αρχικά σχέδια του Προέδρου Ομπάμα και μεγάλης μερίδας των Δημοκρατικών απέβλεπαν σε επιβολή στόχων που προσέγγιζαν το 25% έως το 2025. Σταδιακά όμως οι στόχοι αυτοί μειώθηκαν μετά από συνεχείς πιέσεις του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, των εταιριών και των παρασκηνιακών πιέσεων τους και των πολλών πολιτειών οι οποίες εξαρτώνται ενεργειακά σε τεράστιο ακόμα βαθμό από τον λιθάνθρακα ή εξαρτώνται οικονομικά από τη γεωργία. Επιπλέον δεν υπήρξε κάποια αυστηρή νομοθεσία για την αιθανόλη, αποτέλεσμα των πιέσεων μελών του Κογκρέσου από περιοχές με μεγάλη αγροτική παραγωγή.

Έτσι η κατάσταση που διαμορφώθηκε μετά την ψήφιση του Νομοσχεδίου έχει αφήσει **άπαντες ευχαριστημένους**: τους Δημοκρατικούς επειδή ψηφίστηκε έστω και οριακά, αλλά και τους Ρεπουμπλικάνους επειδή είναι λιγότερο αυστηρό από το αρχικώς προβλεπόμενο.

Ένας επιπλέον λόγος ανησυχίας είναι το γεγονός ότι σύμφωνα με ειδικούς η **έννοια των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί σύμφωνα με τη νέα νομολογία «να διευρυνθεί»** έτσι ώστε να υπάρξει πτώση της ζήτησης της αιολικής και ηλιακής ενέργειας και να θεωρηθούν άλλες πηγές ενέργειας λανθασμένα ως «ανανεώσιμες».

Μια τεράστια σε οικονομικά μεγέθη εκστρατεία έχει εδώ και πάρα πολύ καιρό ξεκινήσει επίσης από τις εταιρίες λιθάνθρακα, πετρελαίου και αερίου η οποία μέσω εκφοβιστικών τηλεοπτικών, ραδιοφωνικών και έντυπων μηνυμάτων και καταχωρήσεων ισχυρίζεται ότι οι νέοι περιβαλλοντικοί νόμοι θα έχουν ως αποτέλεσμα την εκτίναξη των τιμών των λογαριασμών των πολιτών για την ενέργεια και την απώλεια πάρα πολλών θέσεων εργασίας. Δεν αποτελούν μυστικό άλλωστε οι εδώ και χρόνια τις χρηματοδοτήσεις που έχουν γίνει προς τις κατάλληλες πλευρές ώστε την κρίσιμη ώρα των ψηφοφοριών να μην γίνει κάποιος «λάθος υπέρ του περιβάλλοντος».

Η κυβέρνηση σε πλήρη αντίθεση με τους αντιτιθέμενους του νέου σχεδίου, υπόσχεται ότι η νέα «πράσινη ανάπτυξη» θα δημιουργήσει περισσότερες από 1,5 εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας.

Ο Μπαράκ Ομπάμα δεν δίστασε να παραδεχτεί ότι το νέο σχέδιο νόμου θέτει τελικά χαμηλότερα και λιγότερο αυστηρά όρια από τα αρχικώς προβλεπόμενα. Ο πολιτικός στόχος του Αμερικανού Προέδρου εκτός από τη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας από το εισαγόμενο πετρέλαιο είναι όπως φαίνεται η δημιουργία του κατάλληλου κλίματος ώστε ο νόμος αυτός να λειτουργήσει ως βάση για περαιτέρω αλλαγές όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν.

Η σημασία της περιβαλλοντικής πολιτικής των ΗΠΑ δεν αφορά μόνο την περιβαλλοντική και οικονομική κατάσταση εντός της χώρας, αλλά θα αποτελέσει **οδηγό για δεκάδες κράτη, καθώς η πιο ανεπτυγμένη χώρα του κόσμου και μέχρι πρότινος μεγαλύτερος μολυντής και υπέρμαχος των παραδοσιακών μορφών ενέργειας, φαίνεται να προχωρεί σε ένα σημαντικό βήμα προς τα εμπρός, το οποίο παρά τα μεγάλα του κενά ίσως αποτελέσει την είσοδο σε μία νέα εποχή για το παγκόσμιο περιβάλλον.**

Όλα αυτά βέβαια με την προϋπόθεση ότι οι Δημοκρατικοί θα καταφέρουν να περάσουν το σχέδιο και από τη Γερουσία προκειμένου να γίνει νόμος της ομοσπονδιακής κυβέρνησης. Η «μάχη» μεταξύ υποστηρικτών και πολέμιων του σχεδίου εκεί, αναμένεται να είναι πολύ μεγαλύτερη.

(Αναφορές: Reuters, New York Times, Independent)

30 Ιουνίου 2009
Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr